

UNITÁRIUS ÉLET

XVI. ÉVFOLYAM, 1. SZÁM

1962. JAN.—MÁRC. HÓ

A megtalált élet

Az evangéliumok színes leírásokban számolnak be arról a döbbenetes eseményről, mely Húsvét reggelén játszódott le arimathiai József kertjében Jézus üres sírjánál. A Mesterüket kereső tanítványokban valószínűséggel megdermed a lélek annak a minden kétséget kizáró felfedezésnek a nyomán, hogy Jézus, akit harmadnappal ezelőtt temettek oda, nincsen a sírban. Mert amikor olyan sűrített zuhatagban zajlanak az események mint az Utolsó Vacsora szomorú hangulatú szertartása és a Húsvét hajnali tapasztalás között, bizony olyankor még a legjobbak és a legmegbízhatóbbak is meginognak s el-elvesztik tájékozódó képességüket egy-egy pillanatra. Így történt ez az első Húsvét idején a tanítványokkal is. Megrendült emberségük vergődik, mint valami tépett, porbavert madár, a rémület vonásai torzulnak arcukon, a legszívesebben sikoltani szeretnének, de ajkukon nem bugygyan ki szó. Csak a halál csendje s az elvesztett élet kínzó, fájó érzése vergődik megrabolt kifosztott lelkükben. Temetőben vannak. Sír mellett állanak, ahol nincsen már élet.

Húsvét első örömét az emlékezés adja, a léleknek ezen a bomlott zűrzavarán biztatóan, bátorítóan ragyog át egy szelíd napsugár. A húsvéti misztérium fehérruhás angyala törli meg a dermedt csendet: „Mit keressetek a holtak között az élő? Előttetek megyen Galileába; ott megtaláljátok őt, amint megmondotta néktek”. (Mk. XVI. 7.) Hát elfeledtétek már? Ne itt keressétek, hanem ott, ahol a betegek meggyógyultak, az elnyomottak felszabadultak, a foglyok szabadon bocsáttattak, a siketek visszanyerték hallásukat, a vakok látásukat, a csüggedők a reménységüket. Ott keressétek őt ahol elbukott a gonosz s győzött az igaz. És az emlékezés erejéből sugárzó jótékony meleg érintésére kicsírázik szívükben a hit, mely tekintetüket az üres sír mellől Galilea felé, a halálról az életre fordítja. És egyszerre húsvéti hallelujával ujjong fel bennük három esztendő sok-sok gyönyörűsége, szépsége s valószínűséggel röpi őket a vágy a halottak birodalmából az élet mezőjé felé, a tehetetlen töprengések süppedékeiről, a gyógyító alkotó erők drága humuszára, hol a megtérések és a nagy kienkesztelődések jótékony csodái mentek és mennek végbe. S a hit öröme igazán csak ott áradt el a lelkükben. Galilea termékeny mezőin, kicsiny falvainak dolgos népe között, mert akit elveszítettek a Golgotán, ott újra megtalálták. Róla beszéltek a rét virágai, a mezők lilomai, az ő hangja csengett vissza a madarak énekéből, a nevét emlegették gyermekek és felnőttek egyaránt. Húsvét visszaadta az elvesztett életet és ők az életet nem a sírban, nem a holtak világában találták meg, hanem ott, ahol a nagy megrázkódások után magáraeszmélt az ember, ahol a temetők csendjét feledteti a munka, s az ember kezé nyomán teremő lelkének erejével még a halott röögők is mind életre kelnek.

Húsvét örömét tehát az teszi teljessé, hogy a Jézust keresők kicsiny serege nemcsak megtalálja, hanem meg is érti az élet lényegét, igazi értelmét. Egyelőre még bátortalanok ugyan, mert olyan újszerű körülöttük és bennük is minden. De már tudják, vagy legalább is sejtik, hogy miért mondotta volt Jézus olyan nagy bizonyossággal: „Isten nem a holtaknak, hanem az élőknek Istene”. Az élet pedig állandó lüktetés, szakadatlan ritmus, csupa szépség és derű. Alkotás és nem rombolás, végtelen teremtés és boldog beteljesülés. Örök harc és mégis áldásos béke. Harc a rossz, a gonosz ellen, győzelmes tiltakozás a halál ellen és megállás nélküli futás a fejlődésben.

Húsvét nyeresége pedig az a csodálatos értelem, mely azt mondja, hogy Jézus tanításaival és megváltói munkásságával beépítette magát az egyetemes emberiség életébe s a beépített erőket, melyekkel rövid három év alatt annyi jót tett személyválogatás nélkül az emberekkel, ezeket az erőket nem lehetett keresztrefeszíteni, egyetlen gyalázatos ítélettel megsemmisíteni. S ezek az erők élnek és hatnak tovább. Táplálják, fejlesztik az életet, tökéletesítik az emberit ma is. A kereszténység szellemiségében és gyakorlati tevékenységében legjézusibb vonás tehát az élet szeretete és feltétlen tisztelete. Ahol az életből hiányzik ez a jézusi vonás, ott lehetnek az emberek akár milyen áhítatosak is, imádság áradattal ostromolhatják az eget, életüknek semmi köze sincs Jézushoz, vallásuk cífrára mázolt külsőség, amelyből sohasem lesz igazi kereszténység. A megtalált és a megértett élet állapotában élő ember irtózik a háborútól, megvet minden ellenségeskedést, alakoskodásnak lát minden kitérő magatartást, mely nem szolgálja félreérthetetlenül a világ nyugalma, a népek jólétét s ugyanakkor féltő szeretettel becsüli meg és támogatja mindazokat a törekvéseket, melyek alkotó szándékkal, építő jelleggel jelentkeznek az élet minden vonalán s éppen ezért hivatottak arra, hogy az általános jólét és az egyetemes fejlődés nagyszerű eszközei legyenek a világban mindenütt.

Mi úgy érezzük, magunkon tapasztaljuk, hogy a megtalált és a megértett élet állapotában lenni; jó, megnyugtató, valóban emberi és fölemelő s kereszténységünk lényegét és értelmét abban igyekszünk kifejezésre juttatni, hogy ez szüntelenül látszódjék minden tevékenységünkön. Amint Jézus mondotta, hogy „Az emberek lássák a ti jó cselekedeteiteket és dicsőítsék a ti mennyei Atyátokat”. Az élet megtartásáért és győzelméért folytatott küzdelemben pedig valószínűséggel szárnyakat kölcsönöz lelkünknek az a hitünk, hogy Isten mindig véghez viszi szándékait a világban. Éppen ezért nagy igyekezettel igyekszünk szolgálni az Ő szándékait, mert tudjuk jól, hogy „Isten nem a holtaknak, hanem az élőknek Istene”.

Pethő István

esperes — püspöki helynök

Valának mindnyájan egy lélekkel

A húszas évek elején a kolozsvári református teológia tanári karát a máramarosszigeti református eklézsia missziós látogatásra hívta meg. Az akkori atyafiságos érzésből a tanári kar az irodalmi estély egyik szereplőjének engem, az unitárius író, hívott meg. Novellát kellett felolvasnom.

Örömmel fogadtam a figyelmet. Máramaros egykor fontos szerepet játszott az erdélyi fejedelemség életében, sokat olvastam róla. Most tehát meg is láthatom. Az újabb korban is, a nagy háború előtt, jó híre volt Máramarossziget városának, művelődési központja volt a Felsőtiszta vidékének. Sok iskolája, jeles jogakadémiája. A város külső képén a síkságra sugárzó tornyok, templomok.

Vajon a háború tűzvészében, az uralom változása alatt, mi maradt meg mindezekből?

Egy koraőszi délután megérkeztünk Máramarossziget állomására. Nagy tömeg fogadott, lelkes éljenzések közt sereglettünk ki az állomás előtti térre. Üdvözlő beszédek hangzottak el. Hát élnek atyafiak e kies földön? A rendezők kocsikra tessékeltek. Családokhoz voltunk beszállásolva.

Egy kellemes, nyájas fiatal férfi lépett hozzám. Bemutatkozott s nevemet mondta.

— Te nálam lesz szálláson, gyere amott vár a fogatom! — fogott karon.

Mint lapszerkesztőknek és íróknak szokása, mindjárt a kocsiban kérdezősködni kezdtem.

— Bocsáss meg, a találkozás zajában nem hallottam világosan a nevedet. Ismerkedjünk meg közelebbről.

— Dr. Székely Ákos vagyok, sokáig vármegyei főügyész voltam, most magán ügyvéd vagyok.

— S gazdálkodó? — céloztam a két szép lóra. Most már nem. Gyümölcsös kertemből takarmányozom lovaimat.

— Bizonyosan sokat tudsz itteni atyafiaink életéről. Szíves engedelmeddel majd elkérdezzetek. Milyen jó, hogy hozzád szállásoltak be.

— Én kértelek magamhoz. Tudniillik és is unitárius vagyok. Atyám Dicsőszentmárton környékén unitárius faluban született, tisztviselőnek került Máramarosszigetre. Nosza, újra kezdet fogtunk és erősen örvendztünk. Unitáriusok ha találkozhatnak!

— Úgy látszik, részt veszel a reformátusok egyházi mozgalmaiban?

— Ugyancsak részt veszek. Én vagyok a helyi református egyházközség kurátora. Mint ügyvéd, sikeresen intézgetem az eklézsia ügyeit. Ügyvéd és református gondnok vagyok egyszemélyben. Székely Ákos ügyvédi és kurátori munkásságának mi, missziós kirándulók is nagy hasznát láttuk. A műsorok végrehajtása elé ugyanis nehéz akadályok gördültek, Székely Ákos az ő kurátori buzgalmaival megszerezte a hatósági engedélyeket.

Kolozsvárt az unitárius főtanács gyűlései őszi után vagy tél elején zajlanak le. Milyen kedves, fölémelő találkozások! Abban az időben, amelyről emlékezem, az ország minden részéből fölsereglettek a hívek. Nemcsak azok, akik tagjai voltak a főtanácsnak, de sokan önszántukból, hogy elteljenek lelki élményekkel. A kollégium folyosóin folytak a testvéri, vidám köszöntések.

A kollégium portása lépett hozzám.

— Szíveskedjék az előcsarnokba fáradni, egy férfi várja ott.

Lesietek, hát Székely Ákos fogad nagy mosolygással.

— Úgy-e, hamar viszonzom a látogatást?

— Nagyon örülök. Sokat érdeklődtem kolozsvári Sionunk iránt, hát idevágytál.

— Nemcsak a vágyakozás. Meghívó levelet kaptam a Püspök úrtól. Reád hivatkozik, arra a jelentésre, amit rólam tettél neki.

— Valóban beszéltem rólad. A püspök úr jónéven veszi, ha útjainkról, egyházi jellegű tapasztalatainkról beszámolunk.

— Köszönöm, hogy rólam is. Hát eljöttem. Most

légy jó, mutass be a püspök úrnak. Nem ismerem itt a járást.

Fölvezettem Ferencz József püspök úr elé. Szerető, főpásztori üdvözlésben részesült.

— Mi azokat a híveinket, akik érdemet szereztek rá, egyházi főtanácsosaink közé iktatjuk. Önnel is azt akarjuk tenni, azért hívtam meg! — mondta a főpásztor.

— Sajnos, én nem szerezhettem érdemeket — szérenykedett Székely Ákos.

— Az én működésem területén nincsenek unitáriusok.

— Csakhogy mi érdemnek tekintjük azt a buzgó munkásságot, amit református testvéreink szolgálatában kifejt. Mi azt okul és alapul vesszük elismerésünk kifejezéséhez. Református kurátor? Legyen ugyanazzal a lélekkel unitárius főtanácsos! Magam ajánlom a jelöltek közé.

— Hálásan köszönöm — fogadta meghatódással Székely Ákos.

És azon a gyűlésen letette a főtanácsosi esküt. Ma is buzgón érdeklődik szülő egyháza ügyei iránt. Jelenleg a pestlőrinci unitárius egyházközség tiszteletbeli presbitere. Közelebbről a budapesti főtanácson szeretettel szorítottunk kezét (és unokáinkról beszélgettünk).

Egy hősi korszak nemes emlékeit, testvéri szellemét hordozzuk lelkünkben.

Gyallay Domokos

A templomi padokban ülők vélemény szabadsága

Sokat hallottam a templomi szószék szabadságáról, de a padokban ülők állásfoglalásának kérdéséről csak most olvastam először F. L. Harrison érdekes írásából. A szabadelvű egyházakban általánosan elfogadott elv, hogy a templomi szószék csak akkor töltheti be hivatását, ha a prédikátor nyíltan és teljes szabadsággal beszélhet bármely tárgyról. Minden kísérlet, mely a szónok gondolatainak vagy szavainak cenzurálására irányulna, a vallási liberalizmus alapelvét sértené meg.

Csodálatos, hogy a templomi padokban ülők véleményére nem sokat gondolunk, pedig a vallásos gondolkodás lényegét tekintve, őket is ugyanilyen szabadság illeti meg. Vallási dolgokban minden embernek magának kell határoznia. Senki más, legyen bármilyen híres, kiváló egyházi szónok, nem határozhatja meg, hogy a padok embere mit higgyen vagy hogy éljen.

A szószék feladata, hogy az egyetemes igazságokat megismertesse az emberekkel és segítse őket, hogy az igaz életre vezető utat megtalálják. Amikor a prédikátor elérte azt, hogy a hallgatója már maga is gondolkodik: teljesítette legfőbb hivatását.

Ezért kedves hallgató, ne nyugtalankodjál, ha történetesen véleményed nem egyeznék meg azzal, amit a szószékről hallottál. Ne zárkózz el az istentiszteletek látogatásától, mert mást mondott, mint amire te gondoltál. Ha mindenki egyetértene a prédikátorral, akkor nem volna értelme a szószéki szolgálatnak.

Egy egyház akkor erős, ha vannak világi emberei, akik szeretnek gondolkodni. Az unitárius egyház történelmében ha olvasod, minden lapján az elmúlt 400 esztendőnek, találkozol ezekkel a fennkölt gondolkodású világi emberekkel. Hallgasd figyelemmel a prédikátort... de magad is gondolkozzál!

Gy. I.

*K*edves olvasóinknak Istentől áldott
boldog húsvéti ünnepeket kívánunk

Külföldi egyházi hírek

Az Egyházak Világtanácsának, az elmúlt év decemberében Indiában tartott kongresszusán megfigyelőként az unitárius világmozgalom két jeles képviselője is részt vett dr. H. Faber leydeni egyetemi professzor, az unitárius világszövetség tavaly nyáron megválasztott új elnöke és dr. M. Novak, Prága püspöke, a Csehszlovák egyház új patriárchája személyében. Dr. Faber beszámolójában sajnálattal állapította meg, hogy az újdélhi kongresszuson elfogadott hitelvi alap tovább mélyítette a szakadékokat a kereszténység haladó és maradi szárnyai között. Ez egyébként az első eset, hogy az unitarizmus hivatalos képviselői részt vettek a tanácskozásokon. A kiküldöttek felhasználták az alkalmat arra is, hogy meglátogassák az unitárius szellemű Brahmo Samaj egyház több gyülekezetét és találkoztak említett egyháznak a fővárosban élő számos jeles képviselőjével, akik az indiai közéletben előkelő helyet töltenek be.

Az angol unitáriusok ezévi áprilisi nagygyűlésüket, a szokástól eltérően, nem hétközben, hanem első ízben fogják vasárnapot is magába foglaló week-enden megtartani. Ez lehetővé teszi, hogy az évi londoni közgyűlésen a világi elem és elsőrenden a gyülekezet fiatalabb tagjai is részt vegyenek. A közgyűlést követően Kieley John lelkész, az angol unitáriusok központi titkára, feleségével együtt, meglátogatja az angol államközösség területén fekvő unitárius gyülekezeteket, elsősorban Kanadában, Dél-afrikában, Ausztráliában, Új-Zélandon. A nigériai Lagosban levő unitárius gyülekezetet az elmúlt hónapban látogatta meg, R. Taylor lelkész. Az Inquirer hosszú beszámolót közölt tapasztalatairól. A tanulmányok írója megjegyzi, hogy Lagosban egy angol lelkész miszionáriusa lehetne az unitárius gondolatnak, melynek hívei közé az új szabad állam vezetői közül is többen tartoznak.

A lap egyik későbbi számában a szerkesztőhöz írt levelében az oxfordi unitárius teológiai fakultás egyik hallgatója azt a nézetét fejt ki, hogy elég volt a gyarmatosító jellegű egyházi missziói tevékenységből. Azzal segíthetünk a lagosi unitáriusoknak, ha alkalmat adnánk arra, hogy egyik-másik fiatal lelkészjelölt unitárius fakultáson fejezhessen be tanulmányait.

Az angol unitáriusok nagy harcban vannak az anglikai protestánsokkal. Most van háromezredes fordulójuk annak, hogy 1662-ben kétezer angol lelkész elszakadt az anglikán államegyháztól és létrejöttek különböző protestáns felekezetek. Az annakidején kiszakadt lelkészek gyülekezetei közül közel kétezer ma is unitárius. Ennek ellenére a közös protestáns egyházi emlékünnepeken a rendezőség nem adott megfelelő képviselőket az unitáriusoknak. Mintha a két világháború közötti idők hazai unitárius-protestáns villongásai elvénekednének fel e hírek olvasása közben, amikor a protestáns Bethlen Gábor szövetség rendezvényein nem megfelelő szerepet adtak egyházunk akkori képviselőinek.

Az amerikai unitárius-universalista egyházi összeolvadásnak lassan már látható eredményei is vannak. Az unitáriusok és az universalisták eddig külön-külön megjelent havi szemléje, most összevontan jelenik meg. Cikkei elevenek és érdekesek. Az új egyház az eddigi évszázados tradíciótól eltérően, évi közgyűlését nem az unitáriusok és az universalisták közös Mekkahjában, a Massachusetts állambeli Bostonban tartja, hanem a fővárosban, Washingtonban. Az idei májusi közgyűlés érdekes kísérlet lesz ebből a szempontból.

A romániai unitáriusok az 1962 évre is megjelentették egyházi naptárukat dr. Kovács Lajos teológiai professzor, egyházi főjegyző szerkesztésében. Az érdekes cikkek ismertetéseire még visszatérünk.

Az angol unitáriusok békemozgalma februárban Manchesterben nagygyűlést tartott. Az Unitáriusok és a bomba címen. A gyűlésen felszólalt többek közt R. W. Sovensen londoni unitárius lelkész, az angol munkáspárt balszárnyának egyik ismert parlamenti

Egyházunk államsegélye 1962 évre

A Forradalmi Munkás-Paraszt Kormány a folyó esztendőben is változatlan összegben folyósítja egyházunk államsegélyét.

Egyházunk őszinte hálával köszöni meg államunk vezetőinek jóindulatú gondoskodását és azt fokozott felelősséggel végzett munkával és népünk iránt érzett, még teljesebb szeretettel viszonyozza.

Április negyedike

Tizenhét esztendőt forgott az idő kereke az emlékeztető nap óta, amikor sok-sok szenvedés és megpróbáltatás után ismét fölgyúlt fejünk fölött a béke és szabadság csillaga. A füstölgő romok fölött egy új világ körvonalai bontakoztak ki szemünk előtt. A dolgozók állama lettünk. Kemény, következetes, tervszerű munkára alapozott és eredményekben, sikerekben állandóan gyarapodó állam, amelynek alkotó közössége a dolgozó magyar nép. A folyó évi költségvetés, amelyet a közelmúltban emelt törvényerőre a népi törvényhozás testülete: a magyar országgyűlés, — hűtükre hazánk mind tágabbi látóhatárt magába ölelő, fejlődő életének. A törvénnyé vált költségvetés szerint, mint ismeretes, a beruházásokra szánt összeg közel 45 százalékát az ipar kapja. A vegyiparban például több mint 15 százalékkal, a villamosgépgyártásban pedig 11 százalékkal lesz magasabb a termelés a tavalyinál. A beruházási összeg közel 18 százalékában a mezőgazdaság részesül. Az idei költségvetés megfelelő anyagi eszközöket biztosít a közlekedés fejlesztésére is. A vasút új villamos mozdonyokat, személykocsikat kap. Egészségügyi feladatokra, anya- és csecsemővédelemre, kórházak, klinikák fenntartására 4,665 millió forintot, szociális kiadásokra 648 millió forintot kell fordítani. A költségvetés tudományos kutatásra, népművelési, kulturális intézmények, sportlétesítmények fenntartására, művészeti intézmények támogatására 1,686 millió forintot biztosít. Mindez, végeredményben 1945. április 4. ünnepi napjának ajándéka.

Amikor új életünk első szép napjának fordulójára emlékezünk, hajtsunk fejet azok előtt, akik államunknak e jelentős beruházási összegekkel támogatott fejlesztési tervét szívós akaraterejükkel, fáradhatatlan munkájukkal a megvalósulás útjára segítik: dolgozó magyar népünk és annak alkotó erényei előtt.

képviselője, és Harold Steele egyik unitárius gyülekezet tagja, aki annak idején a csendesóceáni robbantások ellen tiltakozva a robbantás színhelyéül kijelölt szigetre akart utazni, s neve bejárta a világsajtót.

A svájci unitárius Intézet, a churwaldeni Albert Schweitzer College, az idei nyári tanfolyamra keleti és nyugati előadókat kért fel, hogy a béke és az egymás mellett élés kérdéséről tartsanak előadást.

A Kelet-Nyugat közötti békés egymás mellett élés gondolatát egyházi síkon szolgálja az a hír is, hogy dr. Faber professzor szeptemberben meglátogatja a csehszlovákiai, romániai és magyarországi unitárius egyházakat, ahol legutoljára mint a világszervezet fiatal titkára 1939-ben járt. Biztosak vagyunk abban, hogy említett országok fejlődéséről is beszámol majd útja végeztével.

Ferencz József

„Gyermekkorunk örök útítársa”

(Dickens születésének másfélszázados évfordulójára)

„A viagra csodaalkozó, megalazott, szenvedő és szerető kishű: gyermekkorunk örök útítársa”. Ezekkel a találó szavakkal jellemezte Dickens egyik meitatója a viktoriá királynő idejében Anglia legkimagaslóbb írói egyéniséget. Ang van író, aki a könnyen áttekinthetőnek látszó, de valójában oly annyira bonyolult gyermeki lelkének oly mesteri elemzését adta a világirodalomban, mint Dickens, akinek születése 150 éves évfordulója alkalmából az egész világ hódolata tiszteleg halhatatlan emléke előtt.

Egy Portsmouth melletti szigeten látja meg a napvilágot, szűkkesetű kis várnivaltainak gyermekeként. 11 éves korában feibe kellett szakitania tanulását, mert fizetesképtelenné vált atyját az adósok börtönébe vetették. A kis Karoly is két évet tölt atyjával a börtönben. A gyermek később munkásként egy cipopasztagyárba kerül. Itt nyer bepillantást először a lelketlenül kiuzsorázott „gyermekmunkások” kietlen, keserű életébe. Hozzá hasonló korú gyermekeknel szokatlanul éles megfigyelőképessége teszi képessé arra, hogy évtizedek múltán is az élményszerűség frissességével és meglepő jellemző erejével állítsa olvasói elé sanyaru gyermekora szenvedő kis osztályostársainak szomorú életkörülményeit.

Apja később kis örökséghez jut, a fiú folytathatja tanulmányait, amelynek betetezése után ügyvédi gyakornok, majd újságíró, később parlamenti tudósító lett. „Vázlatok” címen összegyűjtött művei „Boz” írói néven látnak napvilágot. Egy kiadó felkéri, írjon kíséző szöveget Seymour karikaturista rajzaihoz, amelyek egy londoni „kocavadász” klub tagjainak kalandjait ábrázolják, az akkor divatos füzetes folytatásokban. Így született a „Pickwick Club” s ezzel alapozta meg Dickens írói népszerűségét. „Twist Olivér” című regényében az angliai „dologházak”, „szegényházak” erkölcsi miazmáktól fertőzött levegőjét sűríti szenvedő hősei köré. „A kis Olivér alakjában az emberi »Jó« örökérvényű elvét kívántam megformálni — vallja Dickens —, mely minden gonosszal szembeszáll és a végén teljes diadalt arat.” „Nicklebey Miklós” című regényében a „szegények iskolá”-ját rajzolja meg drámai vonásokkal. Testileg-lelkileg elnyomorodott gyermekek, brutális nevelők életből ellesett, szánalmas figurái népesítik be Dickens e regényének lapjait. 1841-ben Washington Irving meghívására Amerikába utazik. Utijegyzetekben számol be erről az útról, amely egyébként nem kelt lelkében különösebben kedvező benyomást. 1843-ban jelent meg egyik legolvasottabb műve, a „Karácsonyi ének”. Ennek kiadását megelőzően látogatja meg Londonban a „Rongyosok iskolá”-ját. A brit főváros legelhanyagoltabb gyermekei tanulnak itten. Az iskolában tapasztaltak megdöbbentő hatást váltottak ki lelkéből. Érzelmi benyomásainak irodalmi vetülete ez a mű, amelyet Thackeray, az angol irodalom másik kiemelkedő képviselője „nemzeti jótétemény”-nek nevezett. Scrooge, a fukar, kapzsi, a „gonosz gazdag” karácsony éjszaka ünnepi hangulatának hatása alatt változik „ember”-ré. A szellemek, amelyekkel karácsony éjszakáján Scrooge viaskodik, tulajdonképpen a társadalmi felelősségérzet, a közösségi kötelezettség tudatának lassan ébredő megnyilvánulásai. A krónika feljegyzí, hogy Dickens e regényének megjelenése nyomán Anglia tehetős körei valóságos csekkzáport zúdítottak a jótékony célú intézményekre, hogy a rászorultakat támogathassák. Tény az, hogy az írói toll avatott mesterei közül kevesen ismerték oly lényegbehatóan a szegény néprétegek életét, sok gondját és kevés örömét, mint Dickens. Mély-séges humanizmus, őszinte együttérzés árad műveiből. Nem jut el azonban annak felismeréséig, hogy vannak kérdések, amelyeket mélyreható társadalmi és politikai reformok nélkül megoldani nem lehet. Hogy a „szociális olajcsepp”, a filantropikus érzésekből fakadó jótékonykodás, az elnyomottak sorsát gyökerében megváltoztatni nem tudja. Dickens egyik legnagyobb érde-

me mégis az, hogy megmozgatta a társadalom széles rétegeinek lelkiismeretét. Tette ezt olyan korban, amikor az egyéni vagyonszerzés, az öncélú élet minél kedvezőbb feltételeinek minden áron való biztosítása sokak előtt szinte kizárólagos törekvésként jelentkezett.

1850-ben jelent meg legnagyobb alkotása, — írójának egyben legkedveltebb regénye —: Copperfield Dávid. Ez a regény a világirodalom eszményien szép és a valóságot híven tükröző legkiválóbb önéletrajzi regényei közé tartozik. E regényében Dickens „Saját magát adta, s maga körül a világot”. Dickens minden regénye — s Copperfield Dávid leginkább — egy-egy fényes könny-csepp a szenvedőkkel együttérző emberiség szemében.

Mi unitáriusok, különösen meleg érzésekkel fordulunk ez ünnepi évforduló alkalmából Dickens emléke felé.

Fentebb már említettük, hogy Dickens amerikai útról nem kedvező élményekkel tért haza. Volt azonban mégis valami, ami lelkét otthon meggazdagította. Akikkel Dickens ugyanis Amerikában meleg barátságot kötött, mint pl. a kitűnő költő: Longfellow, mind unitáriusok voltak. Vallásunk nagyon megragadta képzeletét, hazatérése után is foglalkozott a vallás dolgaival. Töprengései nyomán végső döntésre jutott: a keresztény vallások között az unitárius a legjobb. Tünődéseinek eredményeképpen könyvet is írt: „A gyermekek új testamentuma” címmel.

Dickens szellemének tiszta fénye ott világít ma is, a béke, az igazság és haladás útjait kereső jóakarató emberek szívében.

Y.

Könyörgés örömeiről

Keresztem árnyékában bús magánosságomban könyörgök

Hozzád Uram: töltsd be lelkemet örömmel.

Az első hang, amellyel jelt adtam a világnak érkezésemről, a sírás volt, Amikor mások számára elhalált ez a sírás, számomra nem ért véget. Hangtalanul, az élettörvény csendjében szívárgott be lelkem parttalan mezőire, s életem vámszedője lett.

Az első erecskébe észrevétlenül hulltak bele gyermekörömeim tört darabjai. S később a folyamódagadt ár magával sodorta a termő csókok örömeit, a fiatal izmok feszülő erejét s a színes álmok reményeit. Az élet igazi értékei: a szellem fényessége, az érzések hatalmas skálája, a hit boldogsága, mint fehér sirályok keringenek az örvény felett s félo, hogy a vihar könyörtelen ereje letöri szárnyukat s sorsmegadóan hullanak alá hullámsírjaikba....

Ahogy a babiloni vizek zúgását hallgatom, feltör lelkemből a vágy: öröm, te ritka vendég, állj meg legalább röpké pillanatra mellettem s vonj fényes szívárványt könnyeim cseppjei felett....

Kérlek Uram, még egyszer töltsd be lelkemet a tavasz himnuszával, a frissen sarjadó fűszál halk zenéjével, az örök tisztaság szent valóságával: a virág-szirmok pompázó színeivel és édes illatával, márdállal és erdő csendjével.

Tisztítsd meg lelkemet, hogy elmerülhessen a tisztán ragyogó gyermekszemek átlátszó mélységeiben, s visszasugározza az emberi mosolyt, az élet legdrágább ajándékát.

S legnagyobb örömöm annak a tudata legyen, hogy Te mindenkor és mindenben jelen vagy s ezért sohasem lehetek árva s nem gyötörhet az egyedül-lét szomorúsága...

Uram, Tőled jövök s Nálad szeretnék megpihenni. A Te országod az öröm hazája. Szánd meg szomorú gyermeked s

Szemednek egyetlen sugarával küldj örömet lelkébe, hogy szívének utolsó dobbanásakor, ajkán mosollyal búcsúzzék létének ettől az állomásától.

Dr. Szabó István

Az Evangélium fényénél...

Máté 28, 5–6.

„Ti ne féljete, mert tudom, hogy a megfeszített Jézust keresitek.

Nincsen itt, mert feltámadott, amint megmondotta volt”.

Az önmagunkbaszállás nyomán, a megigazulás útján tettünk egy-két lépést előre — szeretnők hinni, — amint húsvét felé közeledvén a böjti idők morális követelményeit prógálgattuk betölteni. Ez az önmagunk tartós vizsgálata, amire a húsvét előtti idők amúgy köteleznének, egyáltalában vegyes érzelmeket és megállapításokat képesek kiváltani belőlünk: szomorúságot meglevő hiányosságaink miatt, és örömet, lelkesedést kétségtelenül hozzánk tartozó lelki és szellemi értékeink láttán. Boldog ember aki virágvasárnapjához úgy érkezik meg, hogy már némi reális önmegismerést vívott ki magának és egyensúlyérzékét s így oda tud állani lélekben a hozsánnázó sokaság közé; tudván, hogy szüksége van arra, amit Jézus hoz, de ugyanakkor sejtve, hogy egy-egy ilyen örömmorban nem váltódik meg életünk, — valami többnek és súlyosabbnak is el kell tehát következnie. A nagypénteki gyász súlyos megpróbáltatása is végig vonul az ember életén, ha belehelyezi magát ezeknek a heteknek a ritmusába. Végigvonul, mert érti, hogy az a természetes, ha fáj benne, aminek fájni kell; de nem hull tehetetlenségbe, hanem inkább eszmélő lélekkel számlálgatja a történelem nagy tanúságait, miszerint az áldozatok, valami eljövendő jónak a magvetései; a nagy áldozatok valami nagy jónak az elindítói; s az egészen nagy áldozatok, valami egyetemes

érvényű minden emberen segítő erőnek a megjelenését jelzik a világban. Az, amit Jézus Krisztus hozott az első nagypénteken, egy önmagában véve egyedülálló nagy áldozat, melyre a teológiának külön fogalma van: a megváltás. Hozzá tartozik ehhez a nagy műhöz, a megváltáshoz, az a három esztendő, míg széjjeljárva hazájában, tanított és gyógyított mindenfelé mindeneket; hozzá tartozik az a 30 esztendő, míg a bethlehemi jászolbólcsőtől kezdve a Jordán keresztelőig eljutott; hozzá tartozik annak a negyvenkét generációnak minden erőfeszítése, mely Jézus családjának egyes személyeit testesíti meg visszafelé, s készíti az embert, hogy rajta elgondolkozzék maga is, — befelé. S hozzá tartozik e nagy műhöz, a megváltáshoz az, amit eredményezett Jézus Krisztus számára: feltámadást, új életre kelését, az örökkévaló értékek rangsorába egy új elem beiktatását; azt a bizonyosságot, hogy a testet megőhetik, de a lelket nem, a test porrá lesz, de elválván tőle a lélek és szellem, a halhatatlanság pecsétjét hordozza magán. Emaz utóbbiakról az ember csak ideig-óráig gondolhatja, hogy a testtel együtt a sírba hanyatlanak és ott is maradnak. Feltámadnak ezek, új életre kelnek, újra munkálkodnak, ha...! És itt van a dolog lényege. Újra munkálkodnak a mi emberi életünkben, ha mi magunk hordozóivá válunk ennek a megváltást szolgáló krisztusi erőnek, fennkölt léleknek és szellemnek. Nagypéntek és húsvét ünnepén tekintsünk a megfeszítettetés és feltámadás grandiózus történéseire azzal a lélekkel, amely megérti, hogy ezeken keresztül nekünk ajándékozta a mi mennyei Atyánk emberré épülésünknek áldott erőt. Ámen

Bencze Márton

Ethelbert Stauffer:

Mit mond Jézus önmagáról

(A nov. számban megjelent cikk befejező része)

Ecce Deus — Ecce homo. A názáreti Jézus önmagáról adott kinyilatkoztatásának legmélyebb lényege akkor tárul föl, amikor bizonyágtételeinek e két csoportját és e két bizonyágscsoport egymáshoz való viszonyát kezdjük megérteni. Jellemvonásainak e két csoportja között nincs semmiféle egymásmellettiség és egymásutániság, nincs semmiféle paradoxon és dialektika, ellentét és ellentmondás, nincs semmiféle feszültség vagy „konkurrencia”. Más szóval: a názáreti Jézus nem egyfelől Isten, másfelől ember; nem egyszer Isten, másszor ember; nem először Isten és azután ember; nem először ember és azután Isten; nem Isten és mégis ember; nem ember és mégis Isten. Önmagáról szóló bizonyágtételnek e két csoportja a valóságban egybeesik. Ez más szóval azt jelenti, hogy ott, ahol a názáreti Jézus a legistenibb, éppen ott a legemberibb. Az emberség, amely a názáreti Jézusban nyilvánul meg, nem e világból való, ez már egy más világ embersége: ez magának Istennek az embersége, aki kinyilatkoztatja önmagát Jézusban. Jézus emberibb, mint bármely ember. Egyedül csak Isten az, aki annyira emberi, mint Jézus. Ószövetségi módon így mondhatjuk: Jézus Isten képmása a Földön. Görög módra fogalmazva azt mondhatjuk: a názáreti Jézus Isten emberségének megjelenése a történelemben. De kereshetünk egyéb megfogalmazásokat is. Egyik fórum sem lesz tökéletes. De fontosabb is ennél az, hogy az az ember azt ragadja meg, amiről valójában szó van; ám a legfontosabb: bele ne fáradjunk abba, hogy újra

meg újra utánatapogassunk és betűzgessünk Jézus önmagáról adott kijelentésének — anélkül, hogy hozzátennénk, anélkül, hogy belőle elvonnánk.

De a kereszt? De a feltámadás?

Az ókori Palesztinában az emberek keresztre feszítése, sajnos, nem volt szokatlan. Sok ezer palesztinai zsidót feszítettek meg az újszövetség korában, köztük egy-két gonosztevőt is, de többségükben ellenállókat és vértanúkat, akik bizonyosan méltók lehetnek minden komoly ember rokonszenvére és tiszteletére. Miben különbözött Jézus keresztre feszítése ezekétől a keresztek-től? A megfeszített személyében. Ezért is kell először Jézus személyéről beszélnünk, mielőtt a keresztről beszélnénk. Mert akkor és csak akkor értjük meg: itt Isten képmását feszítette keresztre az ember, így végződött az Emberség megjelenése a történelemben! Akkor és csak akkor értjük meg Jézus kiáltását a kereszten: Mk. 15:34. Mk. 15:34 segélykiáltás. Isten válasza pedig a feltámasztás, amely — történetileg — az üres sír tényében nyilatkozik meg. Isten nem hagyta el, és nem feledte el a megfeszítettet, az üres sírnak ez a tanúvallomása. A krisztusmegjelenésekben pedig a Feltámadott szól a tanítványokhoz, a kételkedőkhöz és az ellenfelekhez. De a két tény között nagy a különbség. Az üres sír objektív, ellenőrizhető tény. A húsvéti megjelenések viszont szubjektív és más által meg nem élhető élmények. Innét ered az öskereszténységben az a sokféle harc a krisztusmegjelenések érvényességéért, sorrendjéért, bizonyító erejéért, értelméért, változati-

Az Evangélium fényénél...

Máté 28, 5–6.

„Ti ne féljétek, mert tudom, hogy a megfeszített Jézust keresitek.

Nincsen itt, mert feltámadott, amint megmondotta volt”.

Az önmagunkbaszállás nyomán, a megigazulás útján tettünk egy-két lépést előre — szeretnők hinni, — amint húsvét felé közeledvén a böjti idők morális követelményeit próbáltuk betölteni. Ez az önmagunk tartós vizsgálata, amire a húsvét előtti idők amúgy köteleznének, egyáltalában vegyes érzelmeket és megállapításokat képesek kiváltani belőlünk: szomorúságot meglevő hiányosságaink miatt, és örömet, lelkesedést kétségtelenül hozzánk tartozó lelki és szellemi értékeink láttán. Boldog ember aki virágvasárnapjához úgy érkezik meg, hogy már némi reális önmegismerést vívott ki magának és egyensúlyérzékét s így oda tud állani lélekben a hozsánázó sokaság közé; tudván, hogy szüksége van arra, amit Jézus hoz, de ugyanakkor sejtve, hogy egy-egy ilyen örömmármorban nem változik meg életünk, — valami többnek és súlyosabbnak is el kell tehát következnie. A nagypénteki gyász súlyos megpróbáltatása is végig vonul az ember életén, ha behelyezi magát ezeknek a heteknek a ritmusába. Végigvonul, mert érti, hogy az a természetes, ha fáj benne, aminek fájni kell; de nem hull tehetetlenségbe, hanem inkább eszmélő lélekkel számlálhatja a történelem nagy tanúságait, miszerint az áldozatok, valami eljövendő jónak a magvetései; a nagy áldozatok valami nagy jónak az elindítói; s az egészen nagy áldozatok, valami egyetemes

érvényű minden emberen segítő erőnek a megjelenését jelzik a világban. Az, amit Jézus Krisztus hozott az első nagypénteken, egy önmagában véve egyedülálló nagy áldozat, melyre a teológiának külön fogalma van: a megváltás. Hozzá tartozik ehhez a nagy műhöz, a megváltáshoz, az a három esztendő, míg széjjeljárva hazájában, tanított és gyógyított mindenfelé mindeneket; hozzá tartozik az a 30 esztendő, míg a bethlehemi jászolbölcsőtől kezdve a Jordán keresztelőig eljutott; hozzá tartozik annak a negyvenkét generációnak minden erőfeszítése, mely Jézus családjának egyes személyeit testesíti meg visszafelé, s készíti az embert, hogy rajta elgondolkozzék maga is, — befelé. S hozzá tartozik e nagy műhöz, a megváltáshoz az, amit eredményezett Jézus Krisztus számára: feltámadást, új életre kelését, az örökkévaló értékek rangsorába egy új elem beiktatását; azt a bizonyosságot, hogy a testet megőrzhetik, de a lelket nem, a test porrá lesz, de elválva tőle a lélek és szellem, a halhatatlanság pecsétjét hordozza magán. Emez utóbbiakról az ember csak ideig-óráig gondolhatja, hogy a testtel együtt a sírba hanyatlanak és ott is maradnak. Feltámadnak ezek, új életre kelnek, újra munkálkodnak, ha...! És itt van a dolog lényege. Újra munkálkodnak a mi emberi életünkben, ha mi magunk hordozóivá válunk ennek a megváltást szolgáló krisztusi erőnek, fennkölt léleknek és szellemnek. Nagypéntek és húsvét ünnepén tekintsünk a megfeszített és feltámadás grandiózus történéseire azzal a lélekkel, amely megérti, hogy ezeken keresztül nekünk ajándékozta a mi mennyei Atyánk emberré épülésünknek áldott erőit. Ámen

Bencze Márton

Ethelbert Stauffer:

Mit mond Jézus önmagáról

(A nov. számban megjelent cikk befejező része)

Ecce Deus — Ecce homo. A názáreti Jézus önmagáról adott kinyilatkoztatásának legmélyebb lényege akkor tárul föl, amikor bizonyosságtételeinek e két csoportját és e két bizonyágscsoport egymáshoz való viszonyát kezdjük megérteni. Jellemvonásainak e két csoportja között nincs semmiféle egymásmellettiség és egymásutániség, nincs semmiféle paradoxon és dialektika, ellentét és ellentmondás, nincs semmiféle feszültség vagy „konkurrencia”. Más szóval: a názáreti Jézus nem egyfelől Isten, másfelől ember; nem egyszer Isten, másszor ember; nem először Isten és azután ember; nem először ember és azután Isten; nem Isten és mégis ember; nem ember és mégis Isten. Önmagáról szóló bizonyágtételnek e két csoportja a valóságban egybeesik. Ez más szóval azt jelenti, hogy ott, ahol a názáreti Jézus a legistenibb, éppen ott a legemberibb. Az emberség, amely a názáreti Jézusban nyilvánul meg, nem e világból való, ez már egy más világ embersége: ez magának Istennek az embersége, aki kinyilatkoztatja önmagát Jézusban. Jézus emberibb, mint bármely ember. Egyedül csak Isten az, aki annyira emberi, mint Jézus. Ószövetségi módon így mondhatjuk: Jézus Isten képmása a Földön. Görög módra fogalmazva azt mondhatjuk: a názáreti Jézus Isten emberségének megjelenése a történelemben. De kereshetünk egyéb megfogalmazásokat is. Egyik fórum sem lesz tökéletes. De fontosabb is ennél az, hogy az az ember azt ragadja meg, amiről valójában szó van; ám a legfontosabb: bele ne fáradjunk abba, hogy újra

meg újra utánatapogassunk és betűzgessünk Jézus önmagáról adott kijelentésének — anélkül, hogy hozzátennénk, anélkül, hogy belőle elvennénk.

De a kereszt? De a feltámadás?

Az ókori Palesztinában az emberek keresztre feszítése, sajnos, nem volt szokatlan. Sok ezer palesztinai zsidót feszítettek meg az újszövetség korában, köztük egy-két gonosztevőt is, de többségükben ellenállókat és vértanúkat, akik bizonyosan méltók lehetnek minden komoly ember rokonszenvére és tiszteletére. Miben különbözött Jézus keresztre ezekről a keresztek-től? A megfeszített személyében. Ezért is kell először Jézus személyéről beszélnünk, mielőtt a keresztről beszélnénk. Mert akkor és csak akkor értjük meg: itt Isten képmását feszítette keresztre az ember; így végződött az Emberség megjelenése a történelemben! Akkor és csak akkor értjük meg Jézus kiáltását a kereszten: Mk. 15:34. Mk. 15:34 segélykiáltás. Isten válasza pedig a feltámasztás, amely — történetileg — az üres sír tényében nyilatkozik meg. Isten nem hagyta el, és nem feledte el a megfeszítettet, az üres sírnak ez a tanúvallomása. A krisztusmegjelenésekben pedig a Feltámadott szól a tanítványokhoz, a kételkedőkhöz és az ellenfelekhez. De a két tény között nagy a különbség. Az üres sír objektív, ellenőrizhető tény. A húsvéti megjelenések viszont szubjektív és más által meg nem élhető élmények. Innét ered az őskereszténységben az a sokféle harc a krisztusmegjelenések érvényességéért, sorrendjéért, bizonyító erejéért, értelméért, változatal-

ért, szükségességeért vagy szükségtelenségéért. Az üres sír példátlan tény. A vízióélmények legkülönbözőbb fajtái viszont az ókori Keleten csaknem olyan gyakoriak voltak, mint a keresztrefeszítések. A krisztusmegjelenések ezért az üres sír nélkül elveszítik tárgyi alátámasztásukat és voltaképpen értelmüket. A föltámasztás Isten vallástétele a názáreti Jézus mellett. A krisztusmegjelenések a Föltámadott bizonyágtételei szaváról, művéről és karácsonytól nagypéntekig vívó útjáról. Ebben az értelemben beteljesedése és megpecsételése húsvét a názáreti Jézus önmagáról tett történelmi kinyilatkoztatásának.

Az egész gondolatsort egyszerűen és szinte pontokba szedve fogalmaztam meg saját felelősségemre, és saját nyelvemen. Meg vagyok győződve róla, hogy Önök, Atyámiai, Kollégáim, sok más egyebet hangsúlyoztak és emeltek volna ki. De, ha őszintén a kérdések mélyére nézek, nem tudom elgondolni, hogy a dolgok lényegében eltérnének egymástól. Ha pedig a Krisztuskérdésben biztos és világos köztünk az egyetértés, akkor — úgy gondolom — a többi kérdésben való meg egyezés voltaképpen már nem is probléma, hanem csak öröm.

Ford.: Kozma Tamás

HÍREK

A HÚSVÉTI UNNEPEK alkalmából valamennyi templomunkban a szokott időben istentiszteletet tartunk, úrvacsoraszentséggel. Kérjük hűveinket, adományaikkal járuljanak hozzá az Úr asztalának megtérítéséhez. Nagypénteken, április 20-án, dé. 6 órakor Passió éneklés lesz a Nagy I. u. templomunkban.

DR. GÁLFALVY ISTVÁN, ek. főgondnok a fia, kórházi ápolás után visszatért otthonába. Főgondnok aflának további javulást kívánunk.

GYÖRFI ISTVÁN lelkész, ek. közügyigazgató betegségéből felépült. Isten tartsa meg jó egészségben.

PETHŐ ISTVÁN esperes-püspöki helynök március 25-én a Duna-Tiszaközi Szórványegyházközségben, április 1-én Pestlőrincen, április 29-én budapesti egyházközségünkben, május 6-án Kocsordon, május 13-án pedig Polgárdiban tart esperesi vizsgálatot.

PAPI BÉKEGYÜLÉS volt február 14-én a Hazafias Népfőnt Budapesti Bizottságának rendezésében. Ez alkalommal dr. Gombos László, a M. T. I. külpolitikai szerkesztője tartott nagy érdeklődéssel kísért előadást, a „Békés egymás mellett élés kérdéseiről”. Az előadást számos hozzászólás kísérte.

FÖTISZTELENDŐ DR. KISS ELEK unitárius püspök — amint azt már lapunk előző számában jelentettük —, a közel-múltban ünnepelte Kolozsvárott püspöki szolgálatának másfélévtizedes fordulóját. Ez alkalommal a kolozsvári templomban ünnepi istentisztelet volt, amelyen dr. Szász Dénes székeskerületi lelkész imádkozott, Máthé Zsigmond lelkész prédikált. Este a püspöki háznál fogadás volt. Két üdvözlő beszéd hangzott el: Ürmössy Gyula sepsiszentgyörgyi esperes-lelkész és Ferencz József volt kolozsvári főgondnok részéről.

KELEMEN MIKLÓS füzeggyarmati lelkészt Hódmezővásárhelyre helyezte át Pethő István esperes-püspöki helynök. Lelkész aflának új munkahelyén további sikereket kívánunk.

KOZMA TAMÁS teológiai hallgatónk, aki ez idő szerint a kolozsvári Egyetemi Fokú Protestáns Teológiai Intézetben folytatja tanulmányait, félévi vizsgát tett hat tantárgyból 10-es átlageredménnyel.

UNITÁRIUS VALLÁSOS FELÓRAT közvetít a Petőfi rádió április 15-én de. 7.30–8.15. A szolgálatot Bajor János kocsordi lelkész végzi.

LEGSZEBB HÚSVÉTI AJÁNDÉK az Unitárius „Imakönyv”. Kapható az Egyházközi Tanács irodájában (IX. Högyes Endre u. 3. sz.), valamint a lelkési hivatalokban. Ára: 15.— Ft.

FELKÉRJÜK KEDVES OLVASÓINKAT, hogy könyvelési závarok elkerülése végett szíves adományaikat a rendeltetés-szerű csekkszámllára szíveskedjenek befizetni.

Az „Unitárius Élet” előfizetési díja az 50561 sz., a „Lelkészi Nyugdíjalapra” adományok 221374 sz. csekken fizetendők be. Az egyes egyházközségek részére szánt adományokat az érdekelt egyházközségek csekkszámllájára kérjük befizetni.

DR. H. FABER, a Szabadelvű Keresztények és a Vallásos Szabadság Nemzetközi Szövetségének elnöke, feleségével együtt, szeptember hó folyamán ellátogatni szándékozik hazánkba.

GYALLAY DOMOKOS, a kiváló író atyánkfia februárban

6 UNITÁRIUS ÉLET

Benczédi Gergelyről, volt kolozsvári kollégiumunk egykori igazgató tanáráról, dr. Nyiredy Géza egyházi titkár március 18-án Berde Mózsáról egyházunk nagy jótévedőjéről tartott megemlékezést a Högyes Endre utcai gyülekezeti összejövetelen. Az evangélikációs szolgálatot mindkét esetben Pethő István püspöki helynök végezte. Balogh Éva művészi szavalattal szerepelt. Nyiredy Katinka Vörösmaty Mihály „Liszi emlékezete” című költeményét adta elő.

NAGY IGNÁC U. februári és márciusi gyülekezeti összejövetelen R. Filep Imre lelkész, ek. főjegyző evangélikált. Az evangélikációt művészi színek követték.

PESTLŐRINCI GYÜLEKEZETÜNK márciusi összejövetelén Huszti János helybeli lelkész or. evangélikált, R. Filep Imre budapesti lelkész előadást tartott.

VALLÁSOS FELÓRAT közvetít a Petőfi rádió június 10-én, pünkösd vasárnapján. A szolgálatot Pethő István püspöki helynök végzi.

LELKESZI ÉRTEKEZLET lesz magyarkúti üdülőtelepünkön május 22–24. napjain.

50 éves érettségi találkozt tartanak a volt kolozsvári főgimnáziumban 1912. évben végzett vendiákok június 17-én délelőtt 10 órakor a Högyes Endre u. 3. sz. alatti székházban.

SZIGETHY GYULA és felesége Szabó Katalin házasságát második fiúgyermekkel áldotta meg Isten, neve: Miklós.

TRESANSZKY SÁNDOR és felesége Fülöp Márta házasságából leánygyermek született: Márta. A keresztelési szertartást mindkét alkalommal Pethő István püspöki helynök végezte. A jó Isten áldása kísérje a boldog szülőket és a kedves kis újszülöttek életét.

UNITÁRIUS ÉLETRE adakoztak: Dr. Gálffy Zoltán 70 Ft., — dr. Gyulai Zoltán 100., — dr. Gálfalvi István 50., — N. N. 50., — dr. Imreh László 100., — Zsigmond Lőrinc 40., — özv. dr. Gelei Józsefné 50., — dr. Nyiredy János 20., — Szabó Ferenc 100 Ft.

HÖGYES ENDRE utcai orgona céljaira befolyt adományok: Harmos Árpád 10., — özv. dr. Konez Lajosné 20., — N. N. 25., — Id. Pethő István 20., — Kutasi Eszter 20., — P. Z. 20., — Borbély Pál 110., — Varga Ilona 30., — Szántó Béláné 10., — Gálina Sándor 50., — Elekes Dénes 50., — özv. Lovodics Imréné 40 Ft. — A jószívű adakozót szereti az Isten!

HALOTTAINK

Dr. Merész Károly ny. bíró, akinek a „Nyugat” c. folyóirat irodalmi hasábjain annakidején több figyelemre méltó szépirodalmi alkotása jelent meg, Budapesten meghalt. Hadirokkantsága következtében mindinkább elhatalmasodott betegsége írói tevékenységét — sajnos — nyugvásra kényszerítette. Ettől fogva visszavonult életet élt, de szellemének ébersége nyomon követte a külvilági élet eseményeit és őszinte érdeklődéssel kísérte a magyar és külföldi irodalom legújabb alkotásait. Fiatalsága hajdan a sikerek reményének káprázatában izzott, — a „lélek” erős volt ugyan de — sajnos — erőtlén a „test”. — Tragikus némaságra ítélt írói sorsára megdöbbentő módon illenek az európai szellemiség egyik kimagasló képviselőjének szavai: „Minden művészi lélekben ott rejtőzik mindig valami titokzatos meghasadtás. Ha az élet vadul dobálja ide-oda, akkor nyugalomra vágyik, s ha viszont megadódik számára a nyugalom, visszaábrándul a nagy feszültségekre”. Temetése széleskörű részvét mellett folyt le a farkasréti temetőben. Pethő István püspöki helynök szolgálatával.

DR. JAKAB ZOLTÁN ny. közjegyző Balassagyarmaton elhunyt. A szórványéletben is buzgó áldozatos hittestvérünk volt. Temetésén R. Filep Imre hirdette a vigasztalás ígét.

ÖZV. NAGY REZSŐNÉ Füzeggyarmaton meghalt. Kincsés Lászlóné, egykori füzeggyarmati lelkészünk özvegye édesanyját gyászolja az elhunytban.

DR. DOMOKOS IRNAK egészségügyi felügyelő atyánkfia Gyöngyön elhunyt.

MATHE SAMUEL rákospalotai buzgó testvérünk elhunyt. A temetési szertartást Bencze Márton lelképásztor végezte.

BENCZEDI FERENC ny. kántortanító Tarcsafalván (Románia) meghalt. Hosszú munkás élete alatt számos barátot és tisztelőt szerzett. Annak idején a korszerű gazdálkodásban is követendő példát adott gazdátársainak. Benczédi Sándor kolozsvári szobrászművész édesatyját gyászolja az elhunytban.

Dr. Fekete Zoltán akadémikus, egyetemi tanár, számos külföldi tudós társaság tagja, az erdészeti tudományok kiváló ismerője Sopronban, 85 éves korában, meghalt. Egyházunk hű fia, soproni szórványunkban élő unitárius testvéreink áldozatkész, buzgó gondnoka volt. Áldás emlékére.

„Az ő megváltásuk erős!” (péld. 23:11).

UNITÁRIUS ÉLET

Laptulajdonos a Magyarországi Unitárius Egyházkör.

Felölös szerkesztő és kiadó: Pethő István.

Evi előfizetési díj 12 forint.

Budapest, IX. Högyes Endre utca 3.

Távbeszélő: 137–186. Csekksz.: 50.561.

627460/2 — Zrínyi Nyomda Rt.

Felölös: dr. Kaplay István

Budapest

XII Torbágyi

